

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobce: J. H., bytem R., zastoupeného: Mgr. MUDr. Jana Kollrossová, advokátka, se sídlem nám. Republiky 28, 301 00 Plzeň, proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení se sídlem v Praze 5, Křížová 25, v řízení o žalobě ze dne 7.12.2012 proti rozhodnutí žalované ze dne 9.10.2012 č.j. X o invalidní důchod,*

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 7.12.2012 se žalobce domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 9.10.2012 č.j. X, protože s ním nesouhlasí, neboť má více zdravotních omezení, které mají vliv na jeho pracovní schopnost, což jej velmi limituje, a těchto více zdravotních postižení je příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, proto bylo i namístě zvýšit stanovenou hranici 30% o 10% dle § 3 odst. 1 vyhlášky 359/2009 Sb., a rovněž není patrné, z jakých důvodů posudkový lékař hodnotil postižení plic v jeho případě pouze 30% v rozmezí 30-50% dle kapitoly XV. oddíl B, položka 5, písm. b) přílohy uvedené vyhlášky. Žalobce namítal nesprávné posouzení na podkladě neúplných podkladů, proto je napadené rozhodnutí o námitkách v rozporu s právními předpisy a nesprávné. Závěrem žalobce požadoval zrušení napadeného rozhodnutí po vypracování znaleckého posudku PK MPSV, který by byl řádný a obsahoval posouzení jednotlivých kritérií a jejich řádné, úplné a přezkoumatelné odůvodnění, a rovněž požadoval přiznání náhrady nákladů řízení ve výši 2.880,-Kč za 3 právní úkony. (K žalobě byla mimo jiné

připojena i kopie napadeného rozhodnutí.)

*Napadeným rozhodnutím ze dne 9.10.2012 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí ČSSZ ze dne 2.7.2012 č.j. X, kterým mu byla zamítnuta žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Rokycany ze dne 21.6.2012 není invalidní, jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 30%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 9.10.2012 žalovaná zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě z jednání ze dne 26.9.2012 žalobce nebyl uznán invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti a na rozdíl od lékaře OSSZ zvolil za rozhodující příčinu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole IV, položce 17a) (*cystická fibróza*) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10-15% a žalobci byla přiznána horní hranice, tj. 15%, která byla navýšena o 10% vzhledem k ostatním diagnózám, takže celková hodnota činí 25%.*

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Rokycany vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 21.6.2012 soud zjistil, že žalobce nebyl uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole X, oddíl B, položce 5b) přílohy vyhlášky, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 30%, která ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Dále ze založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě v řízení o námitkách vypracovaného ČSSZ pracoviště Plzeň dne 26.9.2012 vyplývá, že žalobce nebyl uznán invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IV, položce 17a) přílohy vyhlášky, pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 15%, která byla vzhledem k dalšímu postižení jeho zdravotního stavu podle § 3 odst. 1 vyhlášky zvýšena o 10%, takže celkově činí 25%.

*Žalovaná ve svém vyjádření dne 2.1.2013 k důkazu navrhla vyhotovení posudku příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., která znovu kompletně, dostatečně a objektivně posoudí zdravotní stav žalobce a rozhodne o invaliditě; závěrem ponechala rozhodnutí ve věci samé na úvaze soudu dle závěru PK MPSV. Ze *zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce* vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 9.10.2012 bylo žalobci doručeno dne 11.10.2012.*

Žalobce v podání dne 16.1.2013 požadoval, aby byl posudek PK MPSV vypracován řádně a obsahoval i řádné posouzení jednotlivých kritérií uvedených v žalobě.

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud *PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku*, který byl vypracován po jednání konaném dne 4.3.2013 v přítomnosti žalobce a za účasti odborných lékařů z oboru neurologie a tuberkulózy a respiračních nemocí, kdy v jeho závěru komise uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, protože nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, když se komise shodla s hodnocením lékaře ČSSZ a hodnotila zdravotní stav žalobce rovněž podle *kapitoly IV, položce 17a) přílohy vyhlášky*, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 15% a dále podle § 3 odst. 1 vyhlášky zvýšila o 10%, takže celková míra poklesu činí 25%. Komise také uvedla, že zdravotní stav nelze hodnotit podle položky 17b), neboť plicní funkce jsou i při opakovaných vyšetřeních zcela v normě a nebyla ani objektivně prokázána alterace pankreatických a jaterních funkcí. PK MPSV dále uvedla, že pokud by hodnotila zdravotní stav žalobce dle kapitoly X, oddíl B, položka 2a) (*bronchiektázie*) či dle kapitoly XIII, oddíl E, položka 1b) (*chronické vertebrogenní potíže v oblasti C a LS páteře*) přílohy vyhlášky, nevedlo by ani použití těchto položek ke změně posudkového závěru (*rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti 10-20%*). Dle komise žalobce není schopen těžší fyzické práce, práce se zvedáním těžších břemen, trvale ve vynucené poloze či práce v prašném prostředí a v prostředí se střídáním teplot. (*Stejnopis posudků i doplnění byl doručen žalobci i žalované.*)

Ústní jednání konané dne 24.4.2013, jehož se žalobce nezúčastnil, bylo odročeno na neurčito za účelem vyžádání doplnění posudku PK MPSV s ohledem na návrh zástupce žalobce.

Následně k žádosti soudu po prodloužení lhůty k vypracování doplnění posudku a po zhodnocení žalobcem zaslané další lékařské zprávy ze dne 13.5.2013 vypracovala PK MPSV po jednání konaném dne 19.7.2013 doplňující posudek, z jehož závěru vyplývá, že setrvala na svém posudku ze dne 4.3.2013 po zhodnocení lékařské zprávy z interní ambulance ze dne 13.5.2013 i výsledků jí vyžádaných vyšetření - TRN ze dne 6.6.2013, gastroenterologické laboratoře ze dne 3. a 19.6.2013, protože tato vyšetření neprokázala změnu ve zdravotním stavu oproti posudkovému závěru ze dne 4.3.2013.

Dalšího ústního jednání dne 28.8.2013 se žalobce rovněž nezúčastnil a jednání bylo opět odročeno na neurčito za účelem doplnění posudku PK MPSV s požadavkem, aby se komise jednoznačně vyjádřila k námitkám ohledně zařazení zdravotního postižení žalobce dle příslušných kapitol, oddílů a položek přílohy vyhlášky, jak je zdůrazňováno zástupcem žalobce, jelikož dosavadní vyjádření není zcela jednoznačné s přihlédnutím k obsahu jednotlivých položek vyhlášky s ohledem na všechna zjištěná zdravotní postižení žalobce.

Poté k žádosti soudu po opakovaném prodloužení lhůty k vypracování doplnění posudku a po zhodnocení žalobcem zaslaných dalších lékařských zpráv vypracovala PK

MPSV po jednání konaném dne 22.10. a 12.12.2013 doplňující posudek, kdy setrvala na svém posudku ze dne 4.3.2013 i přes vyžádané plicní vyšetření žalobce, protože základní plicní onemocnění neprogreduje, trvale je bez poklesu plicních funkcí, nebyla zjištěna ani jiná porucha respirace, důkladným gastroenterologickým vyšetřením ani při předchozím doplnění nebyla prokázána patologie v oblasti slinivky břišní ani jaterních funkcí nebo komplikací a i objektivní neurologický nálezn je jen s lehkým funkčním omezením v oblasti krční a bederní páteře.

Dále soud i s ohledem na návrh žalobce vyžádal u PK MPSV pracoviště v Praze tzv. srovnávací posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 11.3.2014 bez přítomnosti žalobce za účasti odborného lékaře z interního lékařství, jímž také žalobce nebyl uznán invalidním, když procentní míra poklesu jeho pracovní schopnosti byla hodnocena podle kapitoly IV., pol. 17a) přílohy vyhlášky 15% a tato míra poklesu byla zvýšena dle § 3 odst. 1 téže vyhlášky o 10% na celkových 25% vzhledem k dalším zdravotním potížím, zejména vertebrogenním. Komise také uvedla, že k datu vydání napadeného rozhodnutí ČSSZ se u žalobce jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla lehká cystická fibróza (*neboli mukoviscidóza, což je lidská dědičná nemoc, která postihuje převážně dýchací a trávicí soustavu, jde o vrozené onemocnění způsobené mutací genu produkujícího protein CFTR - anglicky Cystic fibrosis transmembrane conductance regulator*), u žalobce s plicními komplikacemi charakteru bronchiektazií s lehkým funkčním omezením, bez prokázané patologie na zažívacím traktu; objektivními vyšetřeními bylo jednoznačně prokázáno, že postižení v důsledku cystické fibrozy bylo lehké s projevy plicními, bez prokázaného postižení zažívacího traktu a postižení pohybového aparátu bylo velmi lehké a ostatní choroby se nepodílely na poklesu pracovní schopnosti. Dle komise byl žalobce schopen vykonávat výdělečnou činnost s menšími nároky na tělesné schopnosti v důsledku snížení o třetinu, byl schopen rekvalifikace na jiný druh výdělečné činnosti, ale nebylo vhodné vykonávat práce spojené s velkou fyzickou zátěží, s klimatickými výkyvy.

Při ústním jednání konaném dne 16.4.2014 *zástupce žalobce* setrval na podané žalobě, dožadoval se doplnění tzv. srovnávacího posudku PK MPSV pracoviště v Praze a závěrem bylo požadováno vyhovění žalobě, protože posudkové závěry nejsou správné. Soud zamítl návrh zástupce žalobce na uvedené další doplnění dokazování jako nadbytečný, jelikož zdravotní stav žalobce byl posouzen již dvěma posudkovými komisemi a jeho subjektivní údaje neodpovídají objektivním zjištěním uvedeným v lékařských zprávách jeho ošetřujících lékařů. *Zástupce žalované* závěrem navrhl zamítnutí žaloby s ohledem na závěry posudků PK MPSV, když se nepodařilo žalobci prokázat, že by šlo o pokles pracovní schopnosti odpovídající alespoň prvnímu stupni invalidity.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

- (1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*
- (2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*
 - a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
 - b) *nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
 - c) *nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

- (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení však nebyly shledány, jak uvedeno shora.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen *s.ř.s.*), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen *správní orgán*). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Žalobce se podanou žalobou domáhá přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Od 1.1.2010 se za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce /§ 2 odst. 3 věta druhá vyhlášky č. 359/2009 Sb./. Subjektivní pocit žalobce, že by mu měla být přiznána invalidita alespoň prvního stupně pro jím popsané zdravotní potíže, ale nemůže být důvodem pro přiznání požadovaného stupně invalidity, není-li podložen objektivně zjištěným zdravotním stavem. Invaliditu v příslušném stupni lze pojištěnci přiznat pouze tehdy, vyplývá-li z výsledků lékařských vyšetření a nikoliv proto, že pojištěnec je subjektivně o invaliditě přesvědčen či argumentuje důvody shora uvedenými. Navíc nelze ani přehlédnout, že důkazní břemeno spočívá na žalobci, nikoli na žalované, tudíž prokázání tvrzení ohledně invalidity prokazuje žalobce zejména lékařskými zprávami ošetřujících lékařů, které jsou posudkově zhodnoceny posudkovými lékaři či PK MPSV ze zákona oprávněnými k posuzování invalidity pojištěnců.

Soud ještě připomíná, že podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění, soudní řád správní (dále jen *s.ř.s.*), při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *stav ke dni 9.10.2012*. Pokud u žalobce dojde (nebo již došlo) ke zhoršení jeho zdravotního stavu, má kdykoliv znovu možnost podat žádost o přiznání invalidity v novém správním řízení (nejlépe po poradě se svými ošetřujícími lékaři), jak bylo uvedeno i v tzv. srovnávacím posudku.

Dále soud připomíná, že přiznání invalidity není vázáno na situaci na trhu práce, na nemožnosti zajistit si vhodné zaměstnání či na finanční, sociální nebo rodinnou situaci žalobce. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí žadatel splnit, aby mu mohl být přiznán invalidní důchod, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (tj. pojištěnce) za splnění další zákonné podmínky a to potřebné doby pojištění.

Po zhodnocení provedených důkazů dospěl v této věci soud k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 9.12.2010 není důvodná*. Při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce vycházel soud především z posudku PK MPSV pracoviště v Plzni ze dne 4.3.2013 (i jeho doplnění z 19.7. a 22.10. i 12.12.2013) vypracovaného na základě řádně zjištěného zdravotního stavu žalobce, neboť komise pro jeho posouzení měla dostatek odborných lékařských nálezů z doby před vydáním napadeného rozhodnutí, jakož i z vyžádaných lékařských vyšetření v průběhu soudního řízení či předložených také žalobcem. Rovněž soud vycházel z vyžádaného tzv. srovnávacího posudku vypracovaného dne 11.3.2014 PK MPSV pracoviště v Praze, když obě PK MPSV shodně hodnotily zdravotní stav žalobce dle *kapitoly IV., položky 17a) přílohy vyhlášky* a míru poklesu pracovní schopnosti 15%, kterou zvýšily dle § 3 odst. 1 téže vyhlášky o 10% na celkových 25% vzhledem k dalším zdravotním potížím. Soud proto považuje za přesvědčivé i posudkové závěry, k nimž obě komise na základě zjištěných skutečností dospěly, neboť v jejich posudku je řádně stanovena hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, je popsána míra funkčního postižení vyplývající z jeho onemocnění, řádně je odůvodněn posudkový závěr, rovněž je stanoveno i omezení, které však žalobce nevylučuje zcela z možnosti výkonu zdravotně vhodného zaměstnání. Lékař OSSZ, který vypracoval podkladový posudek pro vydání rozhodnutí žalované ze dne 2.7.2012, hodnotil zdravotní stav žalobce odlišně, jak shora uvedeno, ale lékař ČSSZ hodnotící zdravotní stav žalobce v řízení o námitkách, tak i obě PK MPSV, hodnotili zdravotní stav žalobce shodně, jak uvedeno shora. Nejvyšší přiznaná 25% ztráta však nedosahuje potřebných 35% této ztráty pro invaliditu prvního stupně, tudíž žalobce nebyl uznán invalidní k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované. Shora citované posudky PK MPSV pracoviště v Plzni a v Praze soud považuje za úplné a celistvé, neboť byly vypracovány za účasti odborných lékařů z oboru tuberkulózy a respiračních nemocí, neurologie i interního lékařství po zhodnocení veškeré předložené i vyžádané zdravotnické dokumentace žalobce, jakož i vyžádaných dalších odborných vyšetření (TRN – 6.6.2013, gastroenterologická laboratoř – 3. a 19.6.2013, plicní vyšetření – 20.11.2013), když při vyhodnocení posudkových závěrů bylo vycházeno ze všech zjištěných diagnóz. Uvedené posudky v této věci obstály v testu úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti, jakož i správnosti, protože výsledek posudkového hodnocení je srozumitelný pro soud i pro účastníky řízení, i když výsledek neodpovídá požadavku žalobce na přiznání invalidity.

Krajský soud v Plzni ze shora uvedených důvodů proto *žalobě žalobce nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.*, ve kterém je uvedeno, že soud zamítne žalobu, není-li důvodná (*výrok I. rozsudku*). *Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 9.10.2012 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu*, protože žalobce neprokázal, že splňuje podmínky pro přiznání invalidity alespoň prvního stupně a žalovaná se vypořádala dostatečným

způsobem i se všemi námitkami žalobce ze dne 27.7.2012 proti rozhodnutí ze dne 2.7.2012.

Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 16. dubna 2014

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně